

Van: Privacy Platform Eenheid Rotterdam (PPER)
Aan: RVO
Betreft: Zorgmeldingen politie Personen met Verward Gedrag
Datum: 12 november 2018
Verzoek:

1. Instemmen met voorgestelde werkwijze op basis van artikel 16 Wpg
2. Instemmen met het uitwerken van de operationalisering hiervan door het PPER
3. Instemmen met de uitrol van het convenant Maatschappelijke Zorg en Overlast ZHZ naar RR

Aanleiding

Het PPER buigt zich al geruime tijd over een eenheidsbreed convenant ten behoeve van de signalering van en de hulpverlening aan (overlastgevende) zorgmijders, zoals personen met verward gedrag. We zien dat de afgelopen 1 -1,5 jaar verschillende gemeenten in de eenheid convenanten hebben opgesteld ten behoeve van deze doelgroep. Deze voorzien in een gedegen set afspraken tussen de gemeenten en (zorg)partners, o.m. over de wijze waarop persoonsgegevens worden gedeeld. Het convenant Maatschappelijke Zorg en Overlast ZHZ, dat op dit moment wordt ondertekend, vormt daarvan een mooi voorbeeld. Het PPER beveelt dit convenant aan bij de gemeenten in RR die nog op zoek zijn naar een dergelijke basis voor onderlinge samenwerking.

Het convenant voorziet echter niet in de belangrijke behoefte om vanuit de politie signalen te kunnen delen met het zorgveld over personen met verward gedrag. Of algemener: personen die hulp nodig hebben, maar geen hulpvraag kunnen of willen formuleren (zorgmijders). Voor de ondertekening van dit convenant op basis van een artikel 20 besluit Wet politiegegevens (Wpg) is daarvoor onvoldoende grondslag. Immers, een artikel 20 besluit wordt afgegeven ten behoeve van een structurele samenwerking met één of meer externe partners, gericht op lange termijn oplossingen. De hier beschreven behoefte schuilt echter in het doen van een zorgmelding, zodat de hulpverlening ingelicht kan worden en tot actie kan overgaan. De politie heeft hierin, op dat moment, geen verdergaande taak.

Voor zorgmeldingen inzake kindermishandeling, huiselijk geweld, eengerelateerd geweld en preventie jeugdcriminaliteit is er een wettelijke verstrekingsmogelijkheid met Veilig Thuis. Voor zorgmeldingen vanuit de politie die niet in dit kader vallen, bestaat op dit moment geen uniforme werkwijze. Op initiatief van de politie heeft het Privacy Platform Eenheid Rotterdam (PPER) een mogelijkheid gevonden die in deze behoefte voorziet.

Deze notitie beschrijft hoe zorgsignalen over personen met verward gedrag (of breder: zorgmijders) vanuit de politie op een voor de eenheid universele wijze snel en efficiënt bij het zorgveld terecht komen. Voorts komen wij terug op de uitrol van het convenant Maatschappelijke Zorg en Overlast ZHZ.

Verstrekking van politiegegevens

Het behoort tot de wettelijke taak van de politie om "...hulp te verlenen aan hen die deze behoeven" (artikel 3 Politiewet). In de zogenaamde Memorie van Toelichting die bij deze wet hoort staat benoemd dat hieronder ook wordt verstaan "...het verwijzen naar andere hulpverleners".

In artikel 11 van de Politiewet wordt het gezag over de politie geregeld. Immers, de taken van de politie worden uitgevoerd in ondergeschiktheid van het bevoegd gezag. Wanneer de politie voor de uitvoering van haar hulpverleningstaak optreedt binnen een gemeente, is dat de burgemeester.

De grondslagen voor het verstrekken van politiegegevens aan het bevoegd gezag is geregeld in artikel 16 van de Wpg. Die stelt dat de politie gegevens verstrekt aan de burgemeester, voor zover dit nodig is in het kader van de handhaving van de openbare orde. Gelet op de Memorie van Toelichting bij de Wpg is het verdedigbaar dat hier ook politiegegevens worden bedoeld die verband houden met de hulpverleningstaak.

Op dit moment worden op basis van een artikel 16 besluit politiegegevens verstrekt aan de burgemeester wanneer de handhaving van de openbare orde en de veiligheid dat rechtvaardigt. Dit geschiedt middels een bestuurlijke rapportage die door de wijkteamchef wordt ingediend bij de burgemeester.

Het PPER adviseert om artikel 16 ook te gebruiken voor zorgsignalen over (overlastgevende) zorgmijders, zoals personen met verward gedrag. Het betreft zorgen die de politie heeft, maar waar niet direct door de politie zelf op geacteerd kan worden. Dit vormt voor de burgemeester een gedegen basis om de ontvangen politiegegevens op grond van artikel 6 AVG verder te verstrekken aan het college van B&W. Lees: de wethouder die belast is met de hier bedoelde hulpverleningstaak of de ambtelijk gemandateerde(n). Hierdoor komen de zorgen van de politie snel op de juiste plek terecht, zonder daarbij buiten de kaders van de wetgeving te treden.

Na akkoord van het RVO zal het PPER de 32 gemeenten in de eenheid informeren over de praktische uitwerking van deze werkwijze.

Kortgezegd komt het erop neer dat gemeenten, binnen de eigen bestaande structuur, bepalen naar wie de burgemeester de zorgsignalen vanuit de politie kan doorverstrekken. Dat is vergelijkbaar met de staande artikel 16 procedure, waarbij in vrijwel alle gemeenten de afdeling Openbare Orde en Veiligheid gemandateerd is om met de voor hen relevante politie informatie verder te werken. Artikel 16 zorgsignalen over (overlastgevende) personen met verward gedrag, komen ook binnen bij de burgemeester. Na beoordeling zal de burgemeester deze signalen echter niet aan de eigen OOV afdeling verstrekken, maar bijvoorbeeld aan de wethouder Zorg en/of de gemandateerde beleidsafdeling.

Uitrol convenant Maatschappelijke Zorg en Overlast ZHZ

Het convenant Maatschappelijk Zorg en Overlast ZHZ wordt op dit moment door gemeenten en (zorg)partners ondertekend. De betrokkenheid van de politie hierbij zal geen gestalte krijgen door een directe ondertekening van het convenant, maar door het toevoegen van bovengenoemde werkwijze in een zogenaamd addendum.

Wij zullen de gemeenten in RR binnen afzienbare tijd voorzien van een modelconvenant Maatschappelijke Zorg en Overlast, waarvan het ZHZ convenant de basis vormt. Wij zullen daarbij een aantal aanpassingen doorvoeren om het convenant volledig in overeenstemming te brengen met de AVG. We zullen in dit modelconvenant tevens een passage opnemen waarin de samenwerking met de politie, zoals hierboven geschetst, is opgenomen. Gemeenten in RR hoeven dan alleen nog de betrokken partijen aan het convenant toe te voegen, waarna tot ondertekening kan worden overgegaan.